

Zakład Teorii Literatury i Translacji Instytutu Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego ma zaszczyt zaprosić na międzynarodową konferencję naukowo-artystyczną pt.

**„OD MOBILNOŚCI DO INTERAKCJI.
(Re)wizje dramatu i teatru w Jugosławii
oraz nowej produkcji dramatopisarsko-teatralnej w Bośni i Hercegowinie,
Chorwacji, Czarnogórze, Kosowie, Macedonii, Serbii i Słowenii”,**

która odbędzie się w dniach 7–9 listopada 2018 roku w Katowicach.

W drugim dziesięcioleciu XXI wieku coraz bardziej zauważalne jest zjawisko mobilności kulturowej związanej z produkcją, promocją, (re)formowaniem i wspieraniem rozwoju dramatu oraz teatru. Na szczególną uwagę zasługuje jego wariant realizujący się w Jugosławii oraz po jej rozpadzie – w nowo powstałych państwach. Dostrzeżenie tego mechanizmu wymusza zmianę i uelastycznienie dotychczasowej perspektywy badawczej, ale wpływa również na procesy twórcze oraz rozbudowę sieci kooperacji. W obu przypadkach najbardziej pożądanym staje się postrzeganie wybranych przedsięwzięć artystycznych przez pryzmat spotkania i wzajemnego oddziaływania. W rozważaniach tych warto uwzględnić postulowany przez Stephena Greenblatta w jego *Manifeście badań nad mobilnością kulturową* ruchomy i niestabilny status składników kultury, migotliwość oraz zmienność ich funkcji w zależności od kontekstu i czasu (*Cultural Mobility: A Manifesto*, red. S. Greenblatt, 2009, w załączniku). Mobilność kulturowa – transfer ludzi, przedmiotów materialnych, koncepcji oraz znaków – prowadzi zatem do interakcji. Nie oznacza ona wyłącznie symetrycznego procesu wymiany kulturowej między przedstawicielami sąsiadujących wspólnot, ale przyczynia się do tworzenia nowych jakości.

Idea konferencji naukowo-artystycznej zrodziła się z potrzeby znalezienia nowego klucza do interpretowania dynamiki poszczególnych praktyk kulturowych we wspólnej dyskusji badaczy oraz krytyków, artystów i pracowników instytucji kultury. Właściwym rozwiązaniem wydaje się wyjście poza formuły konferencji stricte naukowej oraz tradycyjnej komparatystyki i poddanie problematyki konferencji transdyscyplinarnej refleksji w aspekcie teoretycznym i praktycznym. Istotną rolę odgrywać będzie zarówno ujęcie historyczne, jak i spojrzenie na współczesność.

W dyskusji nad przejawami mobilności kulturowej w dramacie i teatrze proponujemy skoncentrowanie się wokół następujących zagadnień:

- ruch fizyczny i metaforyczny
- przepływ kapitału kulturowego, przenikanie się inspiracji, współtworzenie i transformacje twórczości w wyniku kontaktu twórców oraz kultur
- dyplomacja kulturalna
- lokalność, procesy globalizacyjne, glo(k)alność
- granice i przekraczanie granic (geograficznych, estetycznych, społecznych)
- migracje, inkluzyjne / ekskluzyjne definiowania tożsamości, tożsamość transnarodowa (hybrydyczna) a/i tożsamość narodowa, tożsamość lokalna i regionalna
- instytucje kultury
- mobilność artystyczna i mobilność artystów
- przeniesienia zasobów z kultur źródłowych do docelowych, translacja, tradaptacja
- zmiany recepcji, zmiana przestrzeni, turystyka kulturowa
- innowacyjne strategie promocji i transgraniczny zasięg
- transmedialność

Organizatorzy konferencji są otwarci na wszystkie perspektywy badawcze, a zaproponowane zagadnienia są tylko punktem wyjścia do wspólnych rozważań i (re)wizji nowych zjawisk i tendencji panujących we współczesnym dramacie i teatrze interesującego nas kręgu kulturowego.

Osoby zainteresowane udziałem w konferencji prosimy o przesłanie wypełnionego formularza zgłoszeniowego (załącznik) na adres abrasowicz.gabriela@gmail.com do 15 czerwca 2018 r.

Wiadomość potwierdzająca uczestnictwo zostanie przesłana do 15 lipca 2018 r.

Języki konferencji: języki BiH, chorwacki, czarnogórski, serbski

Opłaty, opcje płatności:

- 250 zł (60 EUR) opłata konferencyjna (obejmuje udział we wszystkich sesjach konferencyjnych, druk publikacji, materiały konferencyjne i przerwy kawowe)
- 500 zł (120 EUR) opłata konferencyjna (obejmuje udział we wszystkich sesjach konferencyjnych, druk publikacji, materiały konferencyjne i przerwy kawowe), 2 noclegi w hotelu w pokoju dwuosobowym ze śniadaniem (7–9.11.2018)

- 620 zł (150 EUR) opłata konferencyjna (obejmuje udział we wszystkich sesjach konferencyjnych, druk publikacji, materiały konferencyjne i przerwy kawowe), 3 noclegi w hotelu w pokoju dwuosobowym ze śniadaniem (6–9.11.2018)
- 600 zł (145 EUR) opłata konferencyjna (obejmuje udział we wszystkich sesjach konferencyjnych, druk publikacji, materiały konferencyjne i przerwy kawowe), 2 noclegi w hotelu w pokoju jednoosobowym ze śniadaniem (7–9.11.2018)
- 800 zł (190 EUR) opłata konferencyjna (obejmuje udział we wszystkich sesjach konferencyjnych, druk publikacji, materiały konferencyjne i przerwy kawowe), 3 noclegi w hotelu w pokoju jednoosobowym ze śniadaniem (6–9.11.2018)

Wpłaty prosimy dokonywać do 30 lipca 2018 r. na numer konta bankowego
74 1050 1214 1000 0007 0000 7909.

W tytule przelewu prosimy zaznaczyć „conference mobility”.

Organizatorzy przewidują publikację materiałów pokonferencyjnych w postaci tematycznego numeru czasopisma „Przekłady Literatur Słowiańskich”.

Komitet organizacyjny:

dr hab. Leszek Małczak

dr Gabriela Abrasowicz

From *Cultural Mobility: A Manifesto*, ed. Stephen Greenblatt

(Cambridge: Cambridge University Press, 2009), pp. 250-253.

First, *mobility must be taken in a highly literal sense*. Boarding a plane, venturing on a ship, climbing onto the back of a wagon, crowding into a coach, mounting on horseback, or simply setting one foot in front of the other and walking: these are indispensable keys to understanding the fate of cultures. The physical, infrastructural, and institutional conditions of movement - the available routes; the maps; the vehicles; the relative speed; the controls and costs; the limits on what can be transported; the authorizations required; the inns, relay stations and transfer points; the travel facilitators - are all serious objects of analysis. Only when conditions directly related to literal movement are firmly grasped will it be possible fully to understand the metaphorical movements: between center and periphery; faith and skepticism; order and chaos; exteriority and interiority. Almost everyone of these metaphorical movements will be understood, on analysis, to involve some kinds of physical movement as well.

Second, *mobility studies should shed light on hidden as well as conspicuous movements* of peoples, objects, images, texts, and ideas. Here again it would be well to begin with the literal sense: moments in which cultural goods are transferred out of sight, concealed inside cunningly designed shells of the familiar or disguised by subtle adjustments of color and form. From here it is possible to move to more metaphorical notions of hiddenness: unconscious, unrecognized, or deliberately distorted mobility, often in response to regimes of censorship or repression. We can also investigate the cultural mechanisms through which certain forms of movement migration, labor-market border-crossing, smuggling, and the like - are marked as "serious," while others, such as tourism, theater festivals, and (until recently) study abroad, are rendered virtually invisible.

Third, *mobility studies should identify and analyze the "contact zones" where cultural goods are exchanged*. Different societies constitute these zones differently, and their varied structures call forth a range of responses from wonder and delight to avidity and fear. Certain places are characteristically set apart from inter-cultural contact; others are deliberately made open, with the rules suspended that inhibit exchange elsewhere. A specialized group of "mobilizers" - agents, gobetweens, translators, or intermediaries - often emerges to facilitate contact, and this group, along with the institutions that they serve, should form a key part of the analysis.

Fourth, *mobility studies should account in new ways for the tension between individual agency and structural constraint*. This tension cannot be resolved in any abstract theoretical way, for in given historical circumstances structures of power seek to mobilize some individuals and immobilize others. And it is important to note that moments in which individuals feel most completely in control may, under careful scrutiny, prove to be moments of the most intense structural determination, while moments in which the social structure applies the fiercest pressure on the individual may in fact be precisely those moments in which individuals are exercising the most stubborn will to autonomous movement. Mobility studies should be interested, among other things, in the way in which seemingly fixed migration paths are disrupted by the strategic acts of individual agents and by unexpected, unplanned, entirely contingent encounters between different cultures.

Fifth, *mobility studies should analyze the sensation of rootedness*. The paradox here is only apparent: it is impossible to understand mobility without also understanding the glacial weight of what appears bounded and static. Mobility often is perceived as a threat - a force by which traditions, rituals, expressions, beliefs are decentered, thinned out, decontextualized, lost. In response to this perceived threat, many groups and individuals have attempted to wall themselves off from the world or, alternatively, they have resorted to violence.

Cultures are almost always apprehended not as mobile or global or even mixed, but as local. Even self-conscious experiments in cultural mobility, such as the ones we have described in these essays, turn out to produce results that are strikingly enmeshed in particular times and places and local cultures. And the fact that those local cultures may in fact be recent formations, constructed out of elements that an earlier generation would not have recognized, makes very little difference. Indeed one of the characteristic powers of a culture is its ability to hide the mobility that is its enabling condition.

Certainly the pleasure, as well as the opacity, of culture has to do with its localness: *this* way of doing something (cooking, speaking, praying, making love, dancing, wearing a headscarf or a necklace, etc.) and not *that*. A study of cultural mobility that ignores the allure (and, on occasion, the entrapment) of the firmly rooted simply misses the point. Theory and descriptive practice have to apprehend how quickly such a sense of the local is often established and also how much resistance to change the local, even when it is of relatively recent and mixed origin, can mount.